

Alla ska ha råd att ha friska tänder

De ekonomiska klyftorna präglar Sverige. Hundratusentals svenskar går inte till tandläkaren fast de behöver det. För den som ändå inte har råd med behandlingen blir det mindre meningsfullt att över huvud taget undersöka tänderna.

Enligt PRO har 13 procent av pensionärerna avstått från tandläkarbesök under det senaste året trots att de haft problem med tänderna. Bland pensionärerna med de lägsta inkomsterna var det nästan en fjärdedel som inte gick till tandläkaren. Men problemet finns bland personer i alla åldrar.

Sedan tandvårdsmarknaden avreglerades har priserna stigit kraftigt. De höga kostnaderna för undersökning och behandling gör att de som tjänar minst besöker tandläkaren mer sällan eller helt avstår från tandläkarbesök.

Tidigare tandvårdsreformer från Vänsterpartiet

Under den gångna mandatperioden har Vänsterpartiet fått igenom tre reformer för billigare tandvård.

Vänsterpartiet har drivit igenom att fler unga får fri tandvård. Detta har skett genom en stegvis höjning av åldersgränsen för fri tandvård. Från att gränsen tidigare har gått vid 19 år, går gränsen idag vid 22 års ålder. 2019 höjs gränsen ytterligare ett steg så att fri tandvård gäller för alla upp till 23 år.

Ytterligare en genomförd reform från Vänsterpartiet är att fler äldre får den högre nivån av allmänt tandvårdsbidrag. Tidigare låg gränsen på 75 år. Idag går det högre tandvårdsbidraget till alla äldre från 65 år och uppåt.

Vänsterpartiet har även fått igenom en fördubbling av det allmänna tandvårdsbidraget från och med april 2018. För personer i åldrarna 23-29 år och personer över 65 år, fördubblades tandvårdsbidraget från 300 kronor till 600 kronor. För personer i åldrarna 30-64 år fördubblades tandvårdsbidraget från 150 kronor till 300 kronor.

Vänsterpartiets utgångspunkt är att alla ska ha råd med friska tänder. Precis som att man kan gå till sjukvården oavsett om man är rik eller fattig så ska man kunna gå till tandläkaren. Det ska inte synas i munnen om man har hög eller låg inkomst. Det är dags för nästa stora sociala reform – ett riktigt högkostnadsskydd i tandvården.

Vänsterpartiet vill: Inför fri tandvård över 2 000 kronor

Vänsterpartiet föreslår att kostnader för tandvård över 2 000 kronor fullt ut subventioneras. Detta gäller de kostnader den enskilde har under en tolv månadersperiod. Förslaget innebär ett avskaffande av det nuvarande

systemet där staten subventionerar 50 procent på kostnader mellan 3 000 och 15 000 kronor och 85 procent från 15 000 kronor och uppåt. Tandvårdsbidraget påverkas inte av förslaget.

Vänsterpartiet vill: Inför nationell taxa för vanliga behandlingar

Sverige har fri prissättning inom tandvården. Det innebär att varje tandläkare och tandhygienist kan ta vilket pris de vill för den tandvård de utför. Dock finns referenspriser som ska göra det enklare för patienter att jämföra olika vårdgivares kostnadsförslag. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) beslutar om referenspriser för de tandvårdsåtgärder som ingår i det statliga tandvårdsstödet. Det är exempelvis fyllningar, rotbehandlingar och kronor. Referenspriserna ligger till grund för beräkningen av hur stor del av kostnaden staten betalar vid en tandvårdsbehandling. Om ens tandläkare tar ut ett högre pris än det som är angivet i referensprislistan, får patienten själv betala mellanskillnaden. Om tandläkarens pris är lägre än referenspriset, får patienten ersättning enligt det pris hen betalar. Det här är ett bristfälligt system i behov av att standardiseras.

De referenspriser som TLV bestämt är mycket svårtolkade för en vanlig privatperson som ska gå till tandläkaren. Vänsterpartiet föreslår därför att systemet med referenspriser reformeras.

Vänsterpartiet föreslår att de vanligaste behandlingarna får en nationell taxa som innebär att det införs ett tak på vad respektive behandling får kosta, oavsett vårdgivare. Vår bedömning är att detta handlar om ett femtiotal behandlingar.

Reformen skulle göra att det blir klart och tydligt för varje patient vilka kostnader en behandling innebär. Reformen skulle även i många fall ge billigare tandvård. Detta eftersom den nationella taxan i praktiken skulle innebära ett tak för de priser som vårdgivaren sätter.

Genomförande och kostnad

Vänsterpartiet vill att dessa reformer ska vara på plats senast år 2021. Kostnaden enligt en statisk beräkning är 4,5 miljarder kronor per år. En ekonomisk politik för jämlikhet där de rikaste i samhället bidrar mer än idag gör det möjligt att frigöra de medel som krävs för att säkra reformen. Vänsterpartiet kommer att före valet presentera finansiering av partiets reformförslag.

Vårt svar på ett Sverige där toppen drar ifrån, och där många lämnas efter, är en politik för ekonomisk jämlikhet. Stora klyftor är dåligt för ett lands utveckling. Och tvärt om. Jämlika samhällen presterar bättre. Folk mår bättre. Vi vill att Sverige åter igen ska bli världens mest jämlika samhälle, ett samhälle där tänder och god munhälsa inte längre en klassfråga.

För mer information:

Vänsterpartiets presstjänst, 070-620 00 64 (ej sms)

